

بناء بيت المسلم

So Kapakatindg sa Walay a Muslim

(al Khutbah 46)

Ki: Alim, Hassanor M. Alapa
 al Murshid al Am
 al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَتَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
 أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلٌّ لَهُ وَمَنْ يُضْلَلُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا، وَأَشْهَدُ أَلَّا
 إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
 وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَاحِبِهِ وَمَنِ اهْتَدَى بِهِدْيِهِ إِلَى
 يَوْمِ الدِّينِ ... وَبَعْدُ:

فَيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدَى فَمَنْ تَبَعَ هُدَىيَ فَلَا خَوْفٌ
 عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (البقرة ٢١)

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastainuhu wa nastagfiruh, wa na'udubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Muhammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa salallama wa alā ālihi wa sahibi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīān fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn (al Baqarah 31).

So langowan a podipodi a go so samporna' a bantog na rk o Allāh (سبحانه وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, a go mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, a go so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سبحانه وَتَعَالَى), na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salingga gogopa iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allah:

So kaompiya'i ko ginawa a go so kadolona ko salakaw, na dowa a wajib a onayan sii ko lalan o panolon sii ko langowan a Muslim a go Muslimah, na sii ko katonaya sinka'i a dowa a wajib na khapayag a wajib a ika tlo a di mamiminos sa kala' i arga' a skaniyan so kapakatindg ko walay a Muslim, sa so kipapaliyogat o kapagadna ko sakataw a Muslim a mama o paratiaya na khawajib so kapagiyasaa on ka an iyan mitindg so ibarat o Islam a mapiya, a go ladiawan a phagolowan a so zayanan skaniyan, sa sayana' tano a makapagiino sa pamiliya a Islam a ladiyawan, a skaniyan i polaos a onayan sii ko kapmbalaya ko kaphagingd a Islam, sa so pamiliya na adn a sangan iyan a mala' sii ko bagr o kaphagingd a go so katitiman iyan, a go so kakhabinasa niyan a go so kakhaboka' iyan, sabap sa so walay na skaniyan i kayoga' odi' na tampata' a paganay a ron khasinanad so kalombayan, a go ron pmbontal ko masa a kaadn iyan go so kapagiyasaa on, na so walay na adn a waraan iyan a madalm sii ko kapkhaadn o m'nang o maroni a wata' a iphagpda' iyan ko tnday o kaoyagoyag iyan.

Bnar so Rasūlullāh ﷺ gowani a tharo'on iyan a:

Langowan a inimbawata' na giiimbawata' sii ko waraan (fitrah a Islam) na so mbala' a loks iyan na siran a dowa i phakabaloy ron a yahudī odi na nasranī odi na majūsī.

So kaphagosaya ko kapakatindg o walay a Muslim na di kharankapan a satiman a katharo' odi' na madakl, ogaid na patoray dn so kapangndod sii ko inisorat go so ipzorat a makapantag sa manga bblang a bandingan, sa aya bo a inaloy tano na so manga poonan iyan ka an kanggona'i go makasonggod ko kapangolad on.

So Kazamili':

Mataan a so pagariya' a Muslim a go so babay a Muslimah a so diyolon tono siran sa pantag ko kaompiya'i ko ginawa go so kadolona ko salakaw na patoray kirian a kaplobaa o oman i isa kirian ko pd iyan sa da' a ikasoat iyan a salakaw a sambi' iyan sa siran i zakotowa' ko kaoyagoyag a kakharoma'i.

Pantag sa kambalaya ko pamiliya a Muslim ko kalk ko Allāh ﷺ ipoon dn sa paganay a gawii, na paliyogat ko pagariya' a Muslim a kapili'a niyan ko babay a adn a agama niyan a so siyabot iyan so sangan iyan sii sinka'i a kaoyagoyag, sa khabaloy skaniyan a mapiya a ogop sii ko lalan o Panolon, phagogopan iyan a go pphakatadm iyan igira a mialipat sa pphangoyatan iyan sa di niyan plobayan so panamar iyan a go ziyapn iyan amay ka migayib skaniyan sa mathay sa pzinanadn iyan so manga wata' iyan sa biatan a Islam. Go paliyogat ko babay a Muslimah a da' a piliin iyan ko ginawa niyan a darodopa' inonta so mama a adn a agama niyan a so ipkhalk iyan so Allāh ﷺ a go phakatabang on ko kaonoti niyan ko Allāh ﷺ (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) go so kamataani niyan ko kasoso'at iyan, sa so Sunnah o Rasūlullāh ﷺ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na pphakasangorn tano niyan roo. Pitharo' iyan a:

Phangaromaan so babay sabap sa pat btad: Sabap ko tamok iyan, go so pankatan iyan, go so kataid iyan, go so agama niyan, na pili' anka so adn a agama niyan ka mbayan'k so mbala' a lima nka (ilat ko kamrmr),

sa datar oto a tiand o Rasūl ﷺ ko wali o babay a di niyan khatgl so babay ko di niyan khabayaan a mama, sa ba niyan matgl, sa giyanan na khabgan iyan so babay sa masa a kaphili'a niyan ko mama a mapiya.

So Kathaman ko Manga Tamana' o Islam:

Khabayaan tano so kandod a go so kapangondato' o manga tamana' o Islam a go so kabilangataw o Islam. sii ko manga pankat o kapakatindg o walay a Muslim, sii ko kaphangakap a go so kapkhawing, a go so kaphagiyasa ko walay o kakharoma'i a mawatan ko manga adat a go so manga dadabiitan a binasa', so andang on a adat a go so miakasold on a rapo a phoon sa liyo a so makasosopak ko bitikan o Allāh (سبحانه وَتَعَالَى), odi' na phakaadn sa manga pangalang sii ko lalan o kapangaroma a khasabapan sa di niyan katarotop. Ino to di khatarotop so kapkhawing a sii ko masjid odi' na sii sa salatan a soti a malbod a mawatan ko rinayagan a kathabowakar a go so manga binasa a adat. Sa khapakay a zankaan oto o sabagi' go zankaan iran so nditarn a Islam sa miaona, na o sii ko tgl tano na khatankd so kapkhawing a sii ko masjid sa Khalayaman oto, sa datar o kakhabaloy o nditarn a kalalayaman. Mataan a kaplotng oto o pagltan o kalbihan a go so piakasingay, na sabap ko kakpiti tano ko kalbihan a go so kabilangataw o Islam na khagaga tano a kitgln tano ko manga kaatawi a kaiislami sii rki tano.

So Kapagontong a Kakharoma'i a Mapagiino:

Amay ka matarotop so kiapamili' sa sii ko onayan o agama, a go miadianka' so manga galbk sa miakaayon ko manga nda'o o Islam, na khaadn tano a kiaphoonan tano dn so kiambalaya ko walay a Muslim sa onayan a mabagr, a khamataanan iyan so kathatakna' a go so kapagontong a bnar, a so mapagiino skaniyan o kadaklan ko manga pamiliya imanto. So kapagoontong na kna' o ba sii ko liyo o ginawa, go di khamataanan sa ba sabap ko tamok a go so darpa' a go so manga kasankapan sa walay, ogaid na skaniyan na sii ko piaganakanakan o ginawa a pd sa kalk ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) a pmbgay ko kapagontong, a go pmbgay ko limo' a go so kandayo, go bnar so Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) gowani a tharo' on iyan a:

(Go pd ko manga tanda' iyan a inadnan kano niyan sa phoon ko manga ginawa niyo sa manga karoma ka an kano ron makarn'k go miadn ko ndolongan iyo sa kandayo' a go kakhalimo'ay).

**Di ko khailay so kasosonor a kapanimo' sa tamok
Ogaid na so taw a maalkn ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) na aya taw a masonor**

So Kapangaroma na Simba:

Aya romasay tano sankai a kaoyagoyag na so kasimbaa ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى), go paliyogat rki tano a kabankiringa tano ko langowan a manga btad o kaoyagoyag tano sii sa simba, a ippahapakarani tano ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) a go mbalowin tano a tabang sii ko kapzimbaa tano ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) a go so kaonoti ron. So kakan a go so kainom so kapamintbintng go so kata'o a go so kanggalbk go so kapangaroma go so kasinanada ko manga moriataw na langon dn oto na manga simba go kapakarani sii ko Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) sa phlobaan tano ron so nganin a ikhasoat o Allāh (سبحانه وَتَعَالَى), a go phakawatanan tano so nganin a ikhararangit iyan. na paliogat ko pagariya' a Muslim a go so babay a Muslimah a kailaya iran ko kapkharoma'i ran sa giyoto na simba a aarapn iran ko talikhodan iyan so balas o Allāh (سبحانه وَتَعَالَى) a go so kasosoat iyan. Sabap roo na paliogat ko dowa a makambabala' so kaknala ko nganin a mitotompok ko kakharoma'i a pd sa manga kambilangataw a go manga nda'o a go manga kabnar a go manga paliogat, a go so kasiyapa ko kitindgn sankai a manga paliogat a go so Kinggolalann sankai a manga kabilangataw, a go pthabanga' siran ko

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko kiakharoma'i ran, bnar so Rasūl (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) gowani a tharoon iyan a:

Inikalimo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a mama a miagnaw ko gagawii na mizambayang sa piokaw niyan so karoma niyan na amay ka somanka' na ododan iyan sa ig so paras iyan, go inikalimo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a babay a mlagnaw ko gagawii na mizambayang na piokaw niyan so karoma niyan na amay ka somanka' na ododan iyan sa ig a paras iyan. Pianothol o Abū Dāūd sa sanday a sahīh.

So Kakharoma'i na Sarig a Giipakazambiin o Thiwalaya':

Oman dn makadakl so kazariga' o dowa a kharoma'i na kamataanan so kapagontong a go so kapakadkha' o mokarna, sa da' a sinkaan a go da' a antaan a pamikiran go da' a kapamakin'g sa manga katharo' a kabokhag sa di oto khatarotop inonta sii ko along o kalk ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), a go so kapiya o kabaloya on a aya tomotonggo' ko manosiya ko pagn's go so kapayagan sii sa gayb go sa kamamasaan, na pthakna' so karoma a go zarig sa so karoma niyan na pantag rkaniyan a tolabos, a sisiyapn iyan skaniyan ko kigagayib iyan apiya pn miathay so masa niyan, na khagdam iyan a babay kasan a so karoma niyan na pantag rkaniyan mambo', na sii sanka'i a sarig na khagaga iran a da' a maadn iran a rk o shaytān a manosiya a go jinn ko lt iran i okit a makabinasa kiran.

So Kakharoma'i na Kathompok a Aya Pasbal on na so Karoma a Mama:

Pd ko manga phakatawag ko kathakna' a go so kapagontong sii ko kaoyagoyag o kakharoma'i so kapakatindg iyan sa onayan a pd sa kapagpda' go kapmosawira go so kathabanga'. Sa so karoma na skaniyan i khaizaan a go skaniyan i khi rk ko katharo' a kaposan, a go rk iyan so kipamayandgn ko btad o pamiliya, na apiya antonaa i kabinasa sii sanka'i a manga timbangan na di khamataanan a pd iyan so kathakna' a go da pn a kapagontong on.

(Go and a rk iran a manga (karoma) a babay a kabnar a datar o paliogat kiran sa mokit ko mapiya na adn a rk o manga karoma a mama sii kiran a pankatan a kapakallbi). (So manga mama na aya mamamayandg ko btad o manga babay (karoma) sabap ko inipakalbi o Allāh ko sabagi' kiran ko sabaad a go sabap ko mianggasto iran a pd ko manga tamok iran (so kiapakabtang iran a go so gasto a patoray kiran)).

Sa khatarotop so kapnggiragiraya ko manga btad o walay a go so gasto niyan a sii sa salatan a kapagpda' a kathompok sii ko atastanggongan a go so kapmosawira, a go sii ko manga tamana' o Islam a go so manga nda'o niyan, sa da' a kapagisrap na da pman a kapagikot, a go patot a sii maadn sa salatan (climate) a kapanginsokor go kasosoat a go kathatana', sa so doniya na kna' o ba ingd a pthampatan sa miaadn so manga walay o Nabī (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pzagad on so pira ka saribolan na da' a khabiyyag on a apoy (maana a da khitinda' on a pangn'nkn).

So Kakharoma'i na Sarig a go Atastanggongan:

Gdama o oman i kharoma'i so atastanggongan iyan a go so isasarig on ka langon kano dn pphagipat na langowan a pphagipat na ipagiza' on so pphagipatn iyan, sa kalkn iyan so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko langowan a inisana niyan on a ziyapn iyan.

(Hay so miamaratiaya lindinga niyo so manga ginawa niyo go so manga pamiliya niyo ko Naraka a aya itagon iyan na so manga taw a go so manga ator).

Go pitharo' o Rasūl (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Aya mapiya rkano na so mapiya on ko karoma niyan, na sakn i mapiya rkano ko karoma niyan.

Khabayaan tano so manga timbangan a ontol ko kasiyap, ka kagiya pkhailay tano so mala' a kiaawidn a akal igira miasakit so isa ko pamiliya sii ko lawas iyan, na di tano khailay ankanan a kala' a siyap amay ka ndarayon so isa kirin sa kabnar a pd ko manga kabnar o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), odi' na siopak iyan so manga nda'o o Islam, a so kasiyapa sankanan a kabnar a kaposan na aya patot a i awid a akal a di so miaona.

So Walay a Muslim na Romasay (risālah):

Sa datar o kiabaya'i tano ko sakataw a Muslim a kabaloy niyan a bontal a bnar o kaoyagoyag o Islam, ko kababaloy niyan a paratiaya, simba, parangay, olawla, na mataan a khabayaan tano ko walay a Muslim a kabaloy niyan a kanggolalan a mapiya a main'k ko manga nda'o o Islam sii ko kaoyagoyag o pamiliya, khabayaan tano a kailaya tano ko karoma a Muslim a so iphtindg iyan so wajib on ko kasaromag iyan ko walay niyan, sa datar o kiatamani ron o Islam, go khailay tano so ama a Muslim a so sisiyapn iyan so manga wata' iyan sa kambilangataw iran sa biatan a Islam sa phakisabotan iyan kirin so manga btad o agama iran a go sisiyapn iyan siran sii ko langowan a pankat o kaoyagoyag iran. sa khailay tano so karoma a Muslimah a so khabaloy niyan so walay niyan a sapadan o karoma niyan a mama a pphakadkha' on phoon ko dokaw o kiapromasay a go khabaloy skaniyan a tabang ko karoma niyan sii ko kaphagonoti ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa sayana' a mapiya so pitharo' o karoma a babay sii ko karoma niyan sii ko kapliyo niyan sa walay sii ko kapipita' a: *Kalkn ka so Allāh* (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) *sii rkami, sa da' a pakikan ka rkami a rowar sa halal a soti.*

Khabayaan tano a kailaya tano sii ko walay a Muslim so ina a Muslimah a so pziyapn iyan so manga wata' iyan a go pzinanadn iyan siran sii ko Islam, sa skaniyan i mala' a kitotompok iyan kirin, a giya'i i mala' a galbk a pd ko manga galbk o babay, a so giinggaalbkn o manga rido'ay o manosiya so kapakasilay niyan sa mokit ko phizoson a phamakasilay, ka an iran mabinasa so katataragombalay o manga kaphagingd.

Go khabayaan tano a kailaya tano sii ko walay a Muslim so wata' a mama a Muslim a go so wata' a babay a Muslimah a pzimbaan iran so Kadnan iran go phagonotan iran so manga loks iran a go gii ran phiapiyaan so manga bolayoka' iran sa biatan a Islam sa da' a phakapoon kirin a katharo' a go galbk a adn a matatago' on a sopak ko Islam.

Khabayaan tano so walay a Muslim a so pziyapn iyan so kikoyapt ko manga rphd sa posd a manga tonganay go sisiyapn iyan so manga lolot sa pthonayin iyan so manga kabnar iran, go khabayaan tano a kailaya tano sii ko walay a Muslim so bontal a maporo' a so initolad skaniyan o Islam sa pantag sa kipndolonaan ko manalgad (khadam) sa pakakn iran ko datar o pkhn iran a go pakanditarn iran sa datar o nditarn iran sa da' a ipatoray ran on a galbk a di niyan khagaga, sa ogopan iran ko margn a galbk iyan.

Khabayaan tano a kailaya tano sii sa walay a Muslim so bontal a mapiya a so initolad skaniyan o Islam sii ko kapiya o kipndolonaan ko siringan go so katonaya ko rk iyan a pd sa manga kabnar, sa datar o kiniwasiyatn rkitano ron o Rasūlullāh (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ).

So Walay a Muslim na Pompongan a Pmbgay sa Sindaw:

Paliyogat ko walay a Muslim sa datar oto sii ko sakataw a Muslim a kitindgn iyan ko panolon ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sii ko taw a makaliliyot on a pd sa manga pamiliya a go manga walay a skaniyan na phapantang a go phromasay a go mokit sa ongangan a go so thoma a mapiya, sa khagaga o karoma a babay sa gobatn iyan so manga poso' o manga siringan iyan sa mokit ko panolon ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa khabankiring iyan ankoto a manga katitimo' a mipapaar siran o kapamaganta' a go da' a bali niyan sa mawit ko katitimo' a kapaganad a go kapangnal ko manga btad o agama.

So blangan o panolon a Islam na makapagiino sa babay a Muslimah a pphanolon, ka an iyan mitindg so sangan iyan ko Imbak o manga babay a datar iyan, mataan a so babay a so bialoy skaniyan o rido'ay o Islam a kasankapan sa kapaminasa a go kabnkas na khabayaan tano a kabaloya tano ron a kasankapan ko kaompiya a go katharombalay, sa inibagr ko panamar a go inigarobat ko marata'.

Datar anan a khabayaan tano so walay a Muslim a monara a sindaw a khatoro' iyan so manga taw a madadadag ko makalilibt on, go khabogaw niyan so malibotng sa khasindawan iyan so lalan na sii ko kandakl anka'i a soson a pd ko manga walay a Muslim na makapkhakampta' so manga goliling o sindaw sa taman sa kapangondato'an iyan so kaphagingd sa khaparo ko mnang a Islam a so ipthgl iyan so ginawa niyan sii sank'a'i a manga kaphagingd sa magtho so kalbihan sa mlaolad na khnkhng so kararatan, sa khaadn so onayan a mapaparatiaya a soti a thatakna' ko kiapakamoayan o Islam a go so kokoman a Islam.

Sa paliogat sa oman i pagariya' a go babay a Muslimah a kasiyapa iran a go kanggagaan iran sii ko kapakatindga ko walay a Muslim a ladiawan, sa giya'i na lakad a mala' i arga' a go onayan sii ko lalan ko panolon, sa pamangni kano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa tabang sa pamakalbod kano sa di kano phamakargn, sa so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) i pmbgay sa kapakadaag.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
 إِنَّهُ هُوَ التَّوَابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāril Muslimin min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.